

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-05-16

Diarienummer N609-4166/22

Handläggare:

Isabelle Asadian Strandman

E-post:

isabelle.asadian.strandman@grundskola.goteborg.se

Skolenhetsförändring och flytt av verksamhet från Landalaskolan F-3 inför läsår 2023/2024

Förslag till beslut

I grundskolenämnden,

1. Grundskolenämnden beslutar att nuvarande förskoleklass och årskurs 1 på Landalaskolan F-3, som vid läsårsstart 2023/2024 börjar årskurs 1-2, flyttas till Mossebergsskolan F-2 från och med höstterminen 2023.
2. Grundskolenämnden beslutar att nuvarande årskurs 2, som vid läsårsstart 2023/2024 börjar årskurs 3, på Landalaskolan F-3 flyttas till Guldhedsskolan F-9 från och med höstterminen 2023.
3. Grundskolenämnden beslutar att samtliga elever som i nuläget är inskrivna på Landalaskolan årskurs F-2, som vid läsårsstart 2023/2024 börjar åk 1-3, skyndsamt ges möjlighet att önska annan skola i mån av plats.
4. Grundskolenämnden beslutar att ändra statusen för Landalaskolan F-3 från aktiv till vilande.
5. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Grundskolenämnden har antagit principer för skolenhetsstruktur och gett förvaltningen i uppdrag att succesivt arbeta för att uppnå dessa principer. Landalaskolan F-3 är en skola som avviker från dessa principer både avseende årskurser (F-3) och paralleller (1 parallell). Den har därför varit aktuell för enhetsförändring, men har inte lyfts för beslut tidigare då det innan inte funnits någon lämplig lösning för vidare skolgång för befintliga elever. Under våren har dock så pass många elever lämnat skolan att det bland annat bedöms leda till stora konsekvenser för undervisningens kvalitet och elevernas sociala sammanhang. Samtidigt har bortfallet gjort att en alternativ skolplacering för eleverna möjliggjorts. Förvaltningens bedömning är att det ur en kvalitetsaspekt för eleverna inte är motiverat att behålla skolenheten, som till läsår 2023/2024 uppskattas ha mellan 30-40 elever totalt, fördelat på årskurs 1-3. Med anledning av ovan föreslår förvaltningen att verksamheten på skolan flyttas till närliggande skolor i skolområdet, Mossebergsskolan F-2 och Guldhedsskolan F-9. Landalaskolan F-3 föreslås ändras till vilande skolenhet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Flytten av verksamhet bedöms på sikt leda till minskade personalkostnader då Landalaskolan F-3 idag har väldigt små klasser (ca 10 elever i minsta årskurser), medan verksamheten på de mottagande skolorna kan bedrivas i hela klasser. Flytten möjliggör även att lokalerna kan användas till andra ändamål alternativt på sikt sägas upp, vilket kan medföra minskade lokalkostnader för förvaltningen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Flytten innebär något längre resväg för vissa av de befintliga eleverna, vilket skulle kunna medföra ökat behov av transporter. Det finns dock ett flertal skolor inom en radie på 1 km från Landalaskolan F-3, varvid det ändå är möjligt att erbjuda skolor i närområdet för de elever som ska påbörja skolgång i framtiden.

Bedömning ur social dimension - Barnkonsekvensanalys

En barnkonsekvensanalys är genomförd och resulterade i huvuddrag i följande slutsatser:

Landalaskolan F-3 har så få elever totalt, men framförallt i enskilda årskurser, att det bedöms medföra risk för stora negativa konsekvenser för kvaliteten på elevernas undervisning och sociala sammanhang. När elevtalen är så låga som runt tio elever i en årskurs och runt 30-40 elever på skolan totalt, finns det en risk att den sociala utvecklingen hämmas och att möjligheten att erbjuda särskilt stöd begränsas. Denna risk bedöms vara påtaglig i det aktuella fallet. För att hålla ekonomiskt hade verksamheten behövt slås ihop över årskurserna, vilket hade försvårat pedagogernas möjlighet att erbjuda undervisning utifrån respektive elevs nivå, förutsättningar och behov. Det hade dessutom saknats pedagoger med behörighet i enskilda ämnen, vilket kan påverka undervisningens kvalitet negativt.

Genom att flytta verksamheten till närliggande skolor, ges eleverna större möjlighet att utvecklas mot målen. De ges även större möjlighet att utvecklas socialt i samspel med fler jämnåriga, få bättre tillgång till elevhälsans insatser och bättre möjlighet till särskilt stöd av utbildade specialpedagoger. För eleverna i blivande årskurs 3, som skulle börja på Guldhedsskolan F-9, ges en möjlighet till sammanhängande skolgång upp till årskurs 9. Eleverna i blivande årskurs 1-2, som börjar på Mossebergsskolan F-2, kommer däremot behöva byta skolenhet en gång till inom kort, då Mossebergsskolan endast har upp till årskurs 2. Detta kan leda till ökad oro och påverka kontinuiteten i undervisningen. Samtliga tre skolenheter, Landalaskolan F-3, Mossebergsskolan F-2 och Guldhedsskolan F-9 ingår dock redan idag i samma skolområde och har nära samarbete. Mossebergsskolan F-2 och Guldhedsskolan F-9 ligger inom gångavstånd från varandra och har tät samverkan. Det naturliga flödet i årskurs 3 från Mossebergsskolan F-2 är till Guldhedsskolan F-9. Om verksamheten flyttas planeras därför dessa två skolenheter ha ett än närmre samarbete, där en lösning som övervägs är att pedagoger skulle kunna följa med från Landalaskolan F-3 till Mossebergsskolan F-2 och vidare till Guldhedsskolan F-9 när blivande årskurs 2 ska vidare om ett år.

Guldhedsskolan F-9 brukar vara den primära mottagaren av skolelever i årskurs 3 och 4 i området, varvid eleverna från Landalaskolan F-3 troligtvis hade hamnat där på sikt oaktat denna förändring. Förslaget i detta skede innebär alltså att eleverna byter verksamhet i ett tidigare skede än innan, för att gynna deras undervisning och sociala sammanhang.

Vidare kommer eleverna involveras i övergången till de nya skolenheterna, bland annat med möjlighet att önska vilka de vill hamna i samma klass med, i de fall de delas upp i två klasser. De kommer även erbjudas besök på de mottagande skolorna och extra inskolning före sommaren. Eleverna har informerats om att förslaget om flytt utreds och har i samband med det främst uttryckt nyfikenhet på de föreslagna skolorna.

Det har även först en dialog med vårdnadshavarna till de berörda eleverna för att informera om förslaget och lyssna in deras synpunkter. I samband med det lyftes bland annat oro från flera av vårdnadshavarna över att förändringen sker med kort varsel, att förändringen innebär längre resvägar (med ökat behov av biltransporter, påverkan på livspusslet med mera) och att den medför oro hos deras barn vilket i sin tur påverkar deras undervisning. Det uttrycktes dock även oro för hur undervisningen skulle bli om flytten *inte* skulle ske, då det skulle innebära åldersintegrerade grupper och sämre möjligheter att erbjuda anpassad undervisning och särskilt stöd. Vidare uttryckte några av vårdnadshavarna till elever som ska börja årskurs 2 nästa läsår önskemål om att deras barn ska få börja på Guldhedsskolan direkt snarare än att gå ett år på Mossebergsskolan. Vissa av vårdnadshavarna önskade att förändringen skulle ske först till läsår 24/25. Det uppkom även synpunkter om att Landalaskolan är en populär skola, vilket dessvärre inte stämmer med söktrycket till skolan. Inför läsår 21/22 var det 13 elever som önskade skolan i första hand, läsår 22/23 var det sju elever som önskade skolan i första hand. Läsår 23/24 planerades inget intag i förskoleklass då det fanns överkapacitet i området och kapaciteten därför behövde begränsas. Däremot var det möjligt att önska Landalaskolan i skolbytet som genomfördes i april 2023, men det var ingen som önskade skolbyte dit, medan ett flertal elever önskade skolbyte bort från skolan.

Flera av vårdnadshavarna var positiva till att årskurserna hålls ihop och att pedagogerna följer med till de mottagande skolorna. Informationen om de mottagande skolorna uppskattades av flera av vårdnadshavarna, som menade att de fick positiva intryck av skolorna.

Förvaltningens bedömning är att vårdnadshavarna har rätt i att processen skett snabbt och att det medför vissa negativa konsekvenser. Det beror på att omständigheterna ändrats avsevärt under våren 2023 (läs mer i avsnittet *Bakgrund*, sida 4). Anledningen till att ärendet lyfts ändå beror på att förvaltningen bedömer att det finns stora utmaningar med att erbjuda kvalitativ undervisning på Landalaskolan under läsår 23/24 under rådande omständigheter. Detta ställer dock höga krav på kompensatoriska åtgärder såsom en god överlämning till mottagande skolor och möjlighet att önska andra skolor för de som vill.

Slutligen har dialog förts med berörda medarbetare på Landalaskolan F-3. Dessa kommer få följa med till de mottagande skolorna och på så vis behålla sina tjänster i skolområdet och ingå i ett större kollegialt sammanhang.

Samverkan

Information på facklig samverkansgrupp (FSG) den 15 maj 2022, samverkan på FSG den 19 maj 2023. Information på lokal samverkansgrupp (LSG) den 17 maj 2023. Slutsamverkan planerad i LSG den 31 maj 2023 förutsatt att aktuellt ärende bifalles.

Ärendet

Verksamheten på Landalaskolan F-3 föreslås flyttas till Mossebergsskolan F-2 (nuvarande årskurs F och 1 på Landalaskolan) och Guldhedsskolan F-9 (nuvarande årskurs 2 på Landalaskolan) från och med läsår 2023/2024. Statusen på skolenheten Landalaskolan F-3 föreslås ändras från aktiv till vilande.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Juni 2021 beslutade grundskolenämnden om principer för skolenhetsstruktur och volym för skolenheter. Bland annat fastställdes det då att skolenheter bör ha årskurserna F-6 och 7-9 alternativt F-9. I samband med detta beslutade nämnden även om en genomförandeplan för hur dessa principer ska uppnås, där det bland annat konstaterades att förändringarna kommer behöva ske succesivt i takt med att möjligheter uppstår för att uppnå principerna.

Landalaskolan F-3 är en skola som avviker från nämndens fastställda principer både avseende årskurser (F-3) och paralleller (1 parallell). Bedömningen har varit att skolan saknar förutsättningar att bli en F-6 skola, vilket ihop med begränsat elevunderlag och ekonomiska svårigheter bidragit till att den utretts för nedläggning på sikt. Detta utreddes bland annat under hösten 2022, inför beslut till läsår 2023/2024. Ärendet lyftes dock inte för beslut vid det skedet då det vid det tillfället inte fanns någon lämplig lösning för vidare skolgång för befintliga elever.

Under våren har dock så pass många elever lämnat skolan att det bland annat bedöms leda till risk för stora konsekvenser för de elever som är kvar utifrån undervisningens kvalitet och elevernas sociala sammanhang. Samtidigt har bortfallet gjort att en alternativ skolplacering för eleverna möjliggjorts.

Påverkan utifrån elevperspektiv

Landalaskolan F-3 har minskat så pass mycket i elevtal, framförallt i enskilda årskurser, att det finns stora risker för att undervisningen och elevernas sociala miljö påverkas negativt. Det låga elevtalet medför bland annat att det finns stora begränsningar i att erbjuda särskilt stöd, tillgång till elevhälsa, möjlighet till sociala relationer med jämnåriga. Detta i kombination med sjunkande elevtal i det direkta närområdet bidrar till att förutsättningarna för att bedriva en bra skolverksamhet är begränsade. Genom att flytta verksamheten till övriga skolor i närområdet, Mossebergsskolan F-2 och Guldhedsskolan F-9, ges det betydligt bättre förutsättningar för både undervisning, särskilt stöd och sociala sammanhang.

Förvaltningens bedömning är därför att det ur en kvalitetsaspekt för eleverna inte är motiverat att behålla skolenheten, som till läsår 2023/2024 uppskattas ha mellan 30-40 elever totalt, fördelat på årskurs 1-3. Mer om påverkan ur elevperspektiv finns att läsa på sida 2 under rubriken *Bedömning social dimension*.

Påverkan på kapaciteten i området

Enligt befolkningsprognosen kommer det ske en minskning av elever i Guldheden och Landala, medan det förväntas en tillfällig ökning i Haga/Annedal/Linné, samt en svag ökning och därefter stabilisering i Norra Centrum. Totalt förväntas därmed elevunderlaget i de områden som påverkas av aktuellt ärende vara stabilt, med undantag för viss ökning ett enskilt år, 2027. Ökningen 2027 sker enligt prognosen i Haga/Annedal/Linné och Norra Centrum.

Det finns i dagsläget visst överskott av skolplatser i berörda årskurser i Landala och områdena västerut (Haga, Annedal, Linné), medan det är trängre i områdena söderut (främst Krokslätt). Landalaskolan har kunnat ha en viss avlastande effekt för de södra delarna, om än att det varit mer risk för avsteg från regelverket för skolplaceringar. Det har dock rört sig om så marginell avlastning att detta i sig inte bedöms vara tillräckligt skäl till att behålla verksamheten. Detta med hänsyn taget till att skolan är nere i totalt runt 10 elever i två av tre årskurser nästa läsår. Utav dessa är det bara några enstaka elever som bor i områden med begränsad kapacitet.

Förvaltningen har utrett möjligheten att flytta alla elever till en skola, Guldhedsskolan F-9 i detta fall, då skolan som har alla berörda årskurser. Det saknas dock kapacitet för att flytta samtliga elever dit. Mossebergsskolan F-2 bedöms däremot ha kapacitet att ta emot blivande åk 1 och 2, medan Guldhedsskolan F-3 kan ta emot blivande åk 3.

Utifrån nuvarande underlag är förvaltningens bedömning att det ur ett kapacitetsperspektiv är möjligt att flytta verksamheten, förutsatt att årskurserna fördelas mellan Mossebergsskolan F-2 och Guldhedsskolan F-9.

Då detta ärende uppkommer med kort varsel inför genomförande augusti 2023, finns det ännu inget förslag på hur Landalaskolans lokaler ska användas framöver. Förvaltningen föreslår därför inte en formell nedläggning av skolenheten i detta skede, utan snarare att den förläggs som vilande. Det innebär att skolenheten formellt finns kvar, men att det inte bedrivs någon verksamhet där.

Påverkan på flöden och elevers möjlighet att önska skola

Landalaskolan F-3 har idag en blandning av elever från olika delar av staden. Ungefär en tredjedel av eleverna som berörs av aktuellt ärende bor utanför utbildningsområdet Centrum. Den överkapacitet som funnits på skolan har möjliggjort för elever från andra delar av staden att önska och få plats på skolan. Genom att flytta verksamheten kommer skolplatserna i området att minska och i högre grad nyttjas till elever i närområdet istället, varvid möjligheten att få en skolplats i Centrum för elever som bor i andra delar av staden minskar.

För elever boende i Centrum kommer det finnas ett flertal andra skolor i området, varvid förändringen inte bedöms ha påtaglig påverkan avseende resvägar och flöden i deras fall. Bland annat finns Annedalsskolan F-6 ca 0,5 km från Landalaskolan, Hagaskolan F-5 ca 1 km från Landalaskolan och Guldhedsskolan F-9 ca 1 km från Landalaskolan.

Förvaltningens bedömning

Det har gjorts en barnkonsekvensanalys och bedömningen är att förslaget är det bästa för de berörda 30-40 eleverna på Landalaskolan F-3. I barnkonsekvensanalyserna görs även avvägningar mellan vad som är bäst för befintliga elever respektive potentiella elever i framtiden. Bedömningen är att nyttan både för befintliga och potentiella framtida elever överväger nackdelarna, såsom längre resvägar, oro i samband med förändring med mera.

I aktuellt ärende har dock särskild tyngd lagts vid fördelarna för de befintliga eleverna, då verksamheten ser ut att bli så liten att det finns stora fördelar med flytten för dessa medan att behålla verksamheten kan medföra stora utmaningar som kan påverka eleverna negativt.

Förändringen kan dock av förklarliga skäl leda till oro hos både elever och vårdnadshavare (se avsnittet *Bedömning ur social dimension*, sida 2-3). Flera av eleverna bor dessutom inte i närheten av vare sig Landalaskolan F-3 eller de mottagande skolorna. För att underlätta flytten för elever och vårdnadshavare är förvaltningens förslag att dessa ska få placeringar på föreslagna skolor, men även möjlighet att önska andra skolor i mån av plats. Vårens skolbytesperiod har precis avslutats. Det innebär att det krävs beslut om möjlighet till ett extra skolbyte för de befintliga eleverna på Landalaskolan F-3 som berörs av ändringen (blivande årskurs 1-3).

Protokollsutdrag skickas till

Grundskoleförvaltningens ledningsgrupp
Demokrati- och medborgarservice

Göteborgs Stad Grundskoleförvaltningen

Maria Andersson
Förvaltningsdirektör

Stefan Gustafsson
Utbildningschef Centrum